

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

14 JANUARI 1958.

WETSONTWERP

betreffende de cumulatie van pensioenen en wedden, en de regeling inzake rustpensioenen voor verschillende ambten.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DE SWEEMER.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Onderhavig wetsontwerp werd algemeen gunstig onthaald door de Commissie voor de Financiën. De Memorie van Toelichting en de uitleg der artikels en het advies van de Raad van State geven een wel gedocumenteerde uitleg over de economie van dit wetsontwerp.

Wij vatten die samen om een leiddraad te brengen in het labyrint van de noodzakelijk technisch voorgestelde wijzigingen en oppuntstellingen.

Van zodra de wet van 2 augustus 1955 werd toegepast is gebleken dat de er in voorkomende nieuwe bepalingen betreffende de cumulatie van aard waren aan vele gepensioneerden een groot nadeel te berokkenen.

Inderdaad, tot op dat ogenblik waren de beperkende maatregelen welke de cumulatie van pensioenen en wedden regelden, practisch alleen van toepassing op de gepensioneerden die bij de Staat terug in dienst traden.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Van Belle.

A. — Leden : de heren Dequae, De Saeger, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisis, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, De Sweemer, Detiège, Martel, Merlot (Joseph-Jean), Paque, Tielemans (François), Toubeau, Van Cleemput. — Grootjans, Masquelier.

B. — Plaatsvervangende leden : de heren Gaspar, Gillès de Pélichy, Harmel, Lefère, Moyersoen, Van den Daele. — Cudell, Diriken, Juste, Sainte, Van Winghe. — Blum.

Zie :

777 (1956-1957) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

14 JANVIER 1958.

PROJET DE LOI

relatif au cumul des pensions et des traitements et au régime des pensions de retraite afférentes à des fonctions multiples.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. DE SWEEMER.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi a été accueilli favorablement par la Commission des Finances. L'exposé des motifs, le commentaire des articles ainsi que l'avis du Conseil d'Etat fournissent une documentation détaillée au sujet de l'économie du projet de loi en question.

Le résumé ci-après permettra de se retrouver dans le labyrinthe des modifications et des mises au point d'ordre technique jugées nécessaires.

Dès la mise en vigueur de la loi du 2 août 1955, il apparut que les nouvelles dispositions relatives au cumul étaient de nature à porter préjudice à de nombreux pensionnés.

En effet, jusqu'à ce moment, les mesures restrictives en matière de cumul des traitements et des pensions n'étaient pratiquement applicables qu'aux seuls pensionnés rentrés au service de l'Etat.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Van Belle.

A. — Membres : MM. Dequae, De Saeger, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisis, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, De Sweemer, Detiège, Martel, Merlot (Joseph-Jean), Paque, Tielemans (François), Toubeau, Van Cleemput. — Grootjans, Masquelier.

B. — Membres suppléants : MM. Gaspar, Gillès de Pélichy, Harmel, Lefère, Moyersoen, Van den Daele. — Cudell, Diriken, Juste, Sainte, Van Winghe. — Blum.

Voir :

777 (1956-1957) :

— N° 1 : Projet de loi.

Deze maatregelen waren gekend en alvorens een nieuw ambt te aanvaarden of er zich kandidaat voor te stellen, was het de gepensioneerde mogelijk de voordelen die het hem zou opbrengen te berekenen, rekening houdend met de vermindering welke zijn pensioen eventueel moest ondergaan.

Door de cumulatierregelen uit te breiden tot de openbare sector en ze zowel op de bestaande als op de toekomstige cumulaties toe te passen, heeft de wet van 2 augustus 1955 voor gevolg gehad het globaal inkomen van een groot aantal gepensioneerden op een vaak zeer gevoelige wijze te verminderen, en heeft hen aldus voor financiële moeilijkheden geplaatst welke ze niet hadden kunnen voorzien.

Deze toestand heeft niet nagelaten menigvuldige en gewettigde protesten uit te lokken.

Het aan uw beraadslagingen onderworpen ontwerp strekt er in hoofdzaak toe de nadelige gevolgen van artikel 18 van de wet van 2 augustus 1955 met terugwerkende kracht te doen verdwijnen, door te bepalen dat de cumulaties welke bij het in voege treden van dit artikel bestonden, zullen beheerst blijven door de bepalingen welke de wet van 2 augustus 1955 voorafgaan.

Algemene bespreking.

De Minister licht het ontwerp toe. Het komt er op aan bepaalde verworven rechten te eerbiedigen welke door de wet van 2 augustus 1955 over het hoofd werden gezien.

In principe is de Minister tegen de terugwerkende kracht, maar neemt ze in dit specifiek geval aan omdat het gaat om het herstel van verworven rechten.

Hij doet opmerken dat ingevolge de toepassing van de wet van 2 augustus 1955, de inkomsten van sommige personen met 50 % verminderd zijn. De bepalingen van het ontwerp zijn niet nieuw, verklaart de Minister, maar preciseren enkel beschikkingen die reeds in voege waren.

Enkel de laatste alinea van artikel 12 is nieuw en gaat terug in het verleden. Nieuw is ook de afschaffing van het onderscheid tussen bijkomende en hoofdfunctie.

In geval van cumul wordt de vermindering toegepast op het pensioen door de Staat te betalen. Maar dit zal, als gevolg van een opmerking van de Raad van State, niet het geval zijn met het emeritaatspensioen. Hier zal de wedde verminderd worden.

De regering heeft het anderzijds nodig geacht de verschillende bepalingen betreffende de cumulatie, welke thans zeer verspreid zijn, in één enkele wet op te nemen. Ze heeft deze gelegenheid te baat genomen om in de teksten preciseringen en verbeteringen aan te brengen ten einde het juiste begrip er van te vergemakkelijken en de uitvoering te vereenvoudigen.

De invoering van een eenvormige regel voor de cumulaties voortvloeiend uit gelijktijdig of opeenvolgend uitoefende functies en het vereenvoudigen van de bepalingen betreffende de cumulatie van een pensioen ten laste van de Staat met een wedde of een pensioen ten laste van een parastatale instelling, worden in het ontwerp verwezenlijkt.

Een lid vestigt de aandacht op de zonderlinge gevolgen die voortgesproken zijn uit de toepassing van de wet van 2 augustus 1955, voor de bedienden van de N.M.B.S. Aan sommigen werd het pensioen dat zij in Congo hadden verworven, onttrokken.

Daarop werd geantwoord dat deze wet enkel de pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist beoogt, maar dat het mogelijk was zoals gebeurd is voor de perekwatiewetten van 14 juli 1951 en 2 augustus 1955, dat deze Maatschappij aan het pensioenstatuut van haar personeel wijzigingen zou brengen welke door de bepalingen van het huidige ontwerp worden ingegeven.

Een ander lid acht het ogenblik gekomen om het pro-

Ces mesures étaient connues et, avant d'accepter ou de solliciter un nouvel emploi, le pensionné avait l'occasion de peser le pour et le contre, en tenant compte de la diminution que subirait éventuellement sa pension.

En étendant la réglementation sur le cumul au secteur public et en l'appliquant tant aux cumuls actuels que futurs, la loi du 2 août 1955 a réduit notablement le revenu global d'un grand nombre de pensionnés, les plaçant ainsi devant des difficultés financières qu'ils n'avaient pas pu prévoir.

Aussi, cette situation a donné lieu à d'innombrables protestations, d'ailleurs justifiées.

Le projet soumis à vos délibérations tend essentiellement à annuler, avec effet rétroactif, les conséquences préjudiciables de l'article 18 de la loi du 2 août 1955, en disposant que les cumuls existant au moment de l'entrée en vigueur de cet article resteront régis par les dispositions antérieures à la loi du 2 août 1955.

Discussion générale.

Le Ministre commente le projet. Il s'agit de respecter certains droits acquis dont la loi du 2 août 1955 n'a pas tenu compte.

Tout en se déclarant opposé en principe à la rétroactivité, le Ministre l'admet cependant dans ce cas d'espèce, parce qu'il s'agit de rétablir des droits acquis.

Il fait remarquer que l'application de la loi du 2 août 1955 a eu pour effet de réduire de 50 % les revenus de certaines personnes. Les dispositions du présent projet, déclare-t-il, ne constituent pas une innovation, elles ne font que préciser celles qui étaient déjà en vigueur.

Seul le dernier alinéa de l'article 12 est nouveau et a un effet rétroactif. Une autre innovation est la suppression de la distinction entre fonctions principales et fonctions accessoires.

En cas de cumul, la réduction est appliquée à la pension à payer par l'Etat. Mais, à la suite d'une observation du Conseil d'Etat, il n'en sera pas ainsi de la pension d'éméritat. Dans ce cas, la réduction sera opérée sur le traitement.

D'autre part, le Gouvernement a estimé que les différentes dispositions relatives au cumul, actuellement éparpillées, devaient être réunies en une seule loi. Il a profité de cette occasion pour apporter aux textes des précisions et des corrections en vue de faciliter leur exacte compréhension et de simplifier leur exécution.

Le projet instaure une règle uniforme pour les cumuls de fonctions exercées simultanément ou successivement, ainsi que la simplification des dispositions relatives au cumul d'une pension à charge de l'Etat avec un traitement ou une pension à charge d'un organisme parastatal.

Un commissaire signale les curieuses conséquences qu'a entraînées l'application de la loi du 2 août 1955 pour les agents de la S.N.C.F.B. Certains se sont vu retirer la pension qu'ils avaient acquise au Congo.

Il lui fut répondu que cette loi ne visait que les pensions à charge du Trésor public, mais qu'il était possible, comme cela s'est passé pour les lois de péréquation des 14 juillet 1951 et 2 août 1955, que cette Société apporterait au statut des pensions de son personnel des modifications inspirées par les dispositions du présent projet.

Un autre commissaire estime le moment venu de résou-

bleem van het emeritaat, waartegen hij persoonlijk gekant is, op te lossen wat de komende generaties van magistraten en professoren betreft. Hij is tevens tegen de terugwerkende kracht van het ontwerp. Hij dient een amendement in op artikel 13 dat ertoe strekt het jaartal 1955 te vervangen door 1958. Het wordt met 10 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen, afgewezen.

Een ander lid feliciteert de Regering voor het indienen van dit wetsontwerp tot herstel van zekere rechten. De financiële terugslag ervan is overigens niet groot: 14 miljoen. De Staat moet zijn handtekening op vroeger gegeven pensioenbrevetten honoreren en het onrecht herstellen van de dag af waarop het gepleegd werd.

Indien men op vroeger gewaarborgde voorwaarden terugkwam, dan zou de Staat zich weldra verplicht zien de weddeschalen dermate te verhogen en de loopbanen te herzien. Hetzelfde geldt voor het emeritaat, alhoewel dit toegekend voordeel in het land niet gunstig wordt onthaald. Het lid verklaart dat de Staat de plicht heeft ten spoedigste de intellectuelen die hij in dienst heeft een betere standing te bezorgen om een betere recrutering mogelijk te maken; dit geldt eveneens voor de magistraten en de professoren.

Een ander lid gaat niet akkoord met de praktijk die er in bestaat dienstjaren in aanmerking te nemen voor de vaststelling van de wedde en waarvoor reeds een pensioen wordt uitbetaald. Hij citeert rijkswachters op rust die politiecommissaris worden en wier dienstjaren in de Rijkswacht volbracht, worden meegeteld in de loopbaan van politiecommissaris.

De Minister verklaart dat de betrokken gemeenten dienen in deze kwestie hun verantwoordelijkheid op te nemen. Deze houden hoogstwaarschijnlijk rekening met het feit dat deze commissarissen in hun vorig beroep als rijkswachter heel wat ondervinding hebben opgedaan die ten goede zal komen in de uitoefening van hun nieuw ambt.

Uw verslaggever meent de Regering te moeten gelukwensen omdat zij heeft ingezien dat indien beperkende maatregelen inzake cumulatie nodig zijn, deze nochtans de verworven toestanden moeten eerbiedigen.

De artikelen 1 tot 12 werden algemeen goedgestemd. Zoals vermeld werd het amendement dat gericht was tegen de terugwerkende kracht, verworpen.

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt ten slotte aangenomen met 13 stemmen en 2 onthoudingen.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever.

A. DE SWEEMER.

De Voorzitter.

F. VAN BELLE.

dre, pour les futures générations de magistrats et de professeurs, le problème de l'éméritat auquel il est personnellement hostile. Il est également adversaire de la rétroactivité du projet. A l'article 13, il propose un amendement tendant à remplacer l'année 1955 par celle de 1958. Cet amendement est rejeté par 10 voix contre 1 et 4 abstentions.

Un autre commissaire félicite le Gouvernement du dépôt de ce projet rétablissant certains droits et dont l'incidence financière est d'ailleurs minime: 14 millions. L'Etat, dit-il, doit honorer sa signature apposée antérieurement sur des brevets de pension et réparer l'injustice à partir de la date où celle-ci a été commise.

Si l'on devait revenir sur les conditions garanties antérieurement, l'Etat se verrait bientôt obligé d'augmenter les barèmes dans une mesure considérable et de revoir les carrières. Il en est de même de l'éméritat, bien que l'octroi de cet avantage soit mal vu dans le pays. Le commissaire déclare que l'Etat a pour devoir d'assurer le plus vite possible un meilleur standing aux intellectuels qui sont à son service en vue de permettre un meilleur recrutement; cela vaut également pour les magistrats et les professeurs.

Un autre membre s'élève contre la pratique qui consiste à tenir compte des années de service pour la fixation du traitement et pour lesquelles il est déjà payé une pension. Il cite le cas de gendarmes retraités devenus commissaires de police et dont les années de service à la gendarmerie sont prises en considération pour la carrière de commissaire de police.

Le Ministre déclare que dans cette question les communes intéressées doivent assumer leur responsabilité. Celles-ci considèrent probablement que ces commissaires ont acquis pas mal d'expérience dans l'exercice de leurs fonctions antérieures, ce qui profitera à leur nouvelle fonction.

Votre rapporteur estime devoir féliciter le Gouvernement d'avoir compris que si des mesures restrictives en matière de cumul sont nécessaires, celles-ci doivent néanmoins respecter les situations acquises.

Les articles 1 à 12 ont été adoptés à l'unanimité. Ainsi qu'il a été signalé, l'amendement hostile à l'effet rétroactif a été rejeté.

Enfin, le projet de loi dans son ensemble a été adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur.

A. DE SWEEMER.

Le Président.

F. VAN BELLE.